

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8To/70/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7812010026
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 10. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Kučera
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2012:7812010026.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Kučeru, sudcov JUDr. Daniely Mitterpákovovej a JUDr. Martina Michalanského v trestnej veci proti obvinenej P. Q. A. pre prečin neoprávneného podnikania podľa § 251 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., o sťažnosti okresného prokurátora proti uzneseniu Okresného súdu v Rožňave sp. zn. 1T/48/2012 zo dňa 21. 6. 2012 na neverejnom zasadnutí konanom v Košiciach dňa 2. októbra 2012 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. z a m i e t a sťažnosť prokurátora.

odôvodnenie:

Okresný súd v Rožňave svojím uznesením sp. zn. 1T/48/2012 zo dňa 21. 6. 2012 podľa § 241 ods. 1 písm. c/ Tr. por. z dôvodov uvedených v § 215 ods. 1 písm. b/ Tr. por. zastavil trestné stíhanie proti obvinenej pre prečin neoprávneného podnikania podľa § 251 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b/ Tr. zák., ktorého sa mala dopustiť tak, že

v období odo dňa 30. 7. 2008 najneskôr do dňa 25. 6. 2009 v mestách Levoča, Spišská Nová Ves a inde neoprávnenne vykonávala činnosť advokátky aj napriek skutočnosti, že dňa 30. 7. 2008 prevzala rozhodnutie predsedníctva Slovenskej advokátskej komory zo dňa 4. 7. 2008, ktorým jej bol v zmysle § 8 ods. 1 písm. c/ Zákona NR SR č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení Zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (Živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, pozastavený výkon advokácie, pričom v predmetnom období bola ustanovená aj ako obhajca Okresným súdom v Spišskej Novej Vsi z dôvodu povinnej obhajoby v trestných veciach :

- sp. zn. 0Tp/483/2008 zo dňa 31. 7. 2008 - obvinený ml. P. U.
- sp. zn. 0Tp/484/2008 zo dňa 31. 7. 2008 - obvinený ml. J. U.
- sp. zn. 0Tp/506/2008 zo dňa 18. 8. 2008 - obvinený ml. K. O.
- sp. zn. 0Tp/507/2008 zo dňa 18. 8. 2008 - obvinený ml. F. B.
- sp. zn. 0Tp/508/2008 zo dňa 18. 8. 2008 - obvinený ml. J. U.
- sp. zn. 0Tp/611/2008 zo dňa 17. 12. 2008 - obvinená O. B.
- sp. zn. 0Tp/628/2008 zo dňa 24. 10. 2008 - obvinený X. A.
- sp. zn. 0Tp/672/2008 zo dňa 21. 11. 2008 - obvinený P. Q.
- sp. zn. 0Tp/706/2008 zo dňa 8. 12. 2008 - obvinená I. B.
- sp. zn. 0Tp/732/2008 zo dňa 19.12.2008 - obvinený ml. A. O.,

v ktorých vykonávala úkony právnej pomoci, kde po zistení skutočnosti ohľadom pozastavenia výkonu funkcie advokátky jej musel byť výkon obhajoby v týchto veciach zrušený, začo doposiaľ nepožiadala o vyplatenie trov povinnej obhajoby,

pretože tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote sťažnosť prokurátor. V písomných dôvodoch sťažnosti vytýka okresnému súdu, že rozhodnutie vo veci samej zaslal Okresnému prokurátorovi v Spišskej Novej Vsi, hoci rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Nto/1/2012 zo dňa 29. 2. 2012 bola vec odňatá Okresnému súdu v Spišskej Novej Vsi a prikázaná na rozhodnutie Okresnému súdu Rožňava. Povinnosťou okresného súdu bolo zaslať rozhodnutie vo veci samej Okresnému prokurátorovi v Rožňave, čo však neurobil. Podľa jeho názoru nie je akceptovateľný názor prvostupňového súdu, že zrušením rozhodnutia o pozastavení výkonu advokácie zo dňa 1. 7. 2009 malo byť obvinenej dané za pravdu, že toto pozastavenie malo byť neoprávnené. Má za to, že keď v stíhanom období činnosť advokátka vykonávala, hoci mala vedomosť o rozhodnutí SAK o pozastavení výkonu advokácie, konala v priamom úmysle a po stránke tak objektívnej, ako aj subjektívnej naplnila znaky skutkovej podstaty žalovaného prečinu. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie a prikázal okresnému súdu znova vo veci konať a rozhodnúť

Krajský súd ako nadriadený orgán podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a zistil, že sťažnosť prokurátora nie je dôvodná, avšak z iných dôvodov, než na ktoré poukázal okresný súd.

Krajský súd sa stotožnil s názorom okresného súdu, že v danom prípade z dôkazov zabezpečených v prípravnom konaní nemožno vyvodiť, či už priamy alebo nepriamy úmysel obvinenej spáchať trestný čin, ktorý sa jej kladie za vinu. Tento názor však vyplýva z úplne iných dôvodov, ktorými sa okresný súd nezaoberal, resp. tento záver nemožno odôvodniť argumentáciou okresného súdu, že obvinenej bolo z jej pohľadu dané za pravdu, že pozastavenie výkonu advokácie v rozhodujúcom období bolo neoprávnené rozhodnutím Predsedníctva Slovenskej advokátskej komory zo dňa 1. 7. 2009, ktorým bolo zrušené predchádzajúce rozhodnutie o pozastavení výkonu advokácie obvinenej zo dňa 4. 7. 2008. Zo spisového materiálu je totiž zrejmé, že dôvody, pre ktoré Slovenská advokátska komora, resp. jej predsedníctvo zrušilo svoje predchádzajúce rozhodnutie o pozastavení výkonu advokácie sú právne irelevantné vo vzťahu k predmetnej trestnej veci.

K dôvodom sťažnosti prokurátora krajský súd uvádza, že problematika právoplatnosti a vykonateľnosti tak, ako ju prokurátor vykladá vo všeobecnosti platí, avšak právoplatnosť a vykonateľnosť v predmetnej trestnej veci je potrebné posudzovať, chápať a aj vykladať v kontexte správneho práva, správneho súdnictva a k tomuto odvetviu sa vzťahujúcej judikatúry a zaužívanej súdnej praxe.

Vzhľadom na charakter predmetnej trestnej veci je potrebné poukázať na rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov, ktoré je systematicky zaradené do III. hlavy 5. časti Občianskeho súdneho poriadku. Z hľadiska vecnej pôsobnosti je potrebné poukázať na ustanovenia § 250i až 250s Občianskeho súdneho poriadku a judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (uznesenia sp. zn. 6 Sžo KS/39/2006 zo dňa 4. 4. 2007, sp. zn. 2 Sžo 111/2007 zo dňa 26. 6. 2008, sp. zn. 6 Sžo 65/2008 zo dňa 10. 2. 2009), ktorých podstata je v tom, že statusové rozhodnutia Slovenskej advokátskej komory o pozastavení výkonu advokácie sú preskúmateľné podľa III. hlavy 5. časti Občianskeho súdneho poriadku, hoci Zákon o advokácii explicitne túto možnosť nestanovuje. Súdna prax tak ustálila a to už predtým, než sa mal stať skutok v predmetnej trestnej veci, že preskúmvanie statusových rozhodnutí SAK ako správnych rozhodnutí sa bude riadiť ustanoveniami III. hlavy 5. časti Občianskeho súdneho poriadku.

Konkrétne vo vzťahu k predmetnej trestnej veci poukazuje krajský súd na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Sžo 153/2010 zo dňa 11. 8. 2010, ktorým Najvyšší súd SR zrušil uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6 S 112/2008 zo dňa 4. marca 2010 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Išlo o rozhodnutie, ktorým Krajský súd v Košiciach zastavil konanie vo veci navrhovateľky - obvinenej P. Q. A., ktorá vo svojej žalobe žiadala rozhodnúť o zrušení uznesenia Predsedníctva Slovenskej advokátskej komory zo dňa 4. júla 2007 č. 2702/08, ktorým jej bol pozastavený výkon advokácie. Najvyšší súd SR v citovanom rozhodnutí, ktoré má priamy súvis s predmetnou trestnou vecou v odôvodnení svojho rozhodnutia výslovne uviedol, že v konaní a rozhodovaní vo veci mal krajský súd postupovať podľa III. hlavy 5. časti Občianskeho súdneho poriadku.

Ustálenie vecnej pôsobnosti ustanovení podľa III. hlavy 5. časti Občianskeho súdneho poriadku na statusové rozhodnutia SAK má vplyv aj na posúdenie ich právoplatnosti a vykonateľnosti.

Niet sporu o tom, že návrh podľa III. hlavy 5. časti O. s. p. je de iure i de facto opravným prostriedkom, čo v konečnom dôsledku explicitne vyplýva z jej názvu „Rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov“. Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že rozhodnutie správneho orgánu, ktoré je napadnuté návrhom, ktorým je opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu (§ 250m ods. 1 O. s. p.) podľa III. hlavy 5. časti O. s. p. nemožno považovať za právoplatné. Argumentum a contrario teda platí, že právoplatným sa stáva jedine rozhodnutie, voči ktorému sa nemožno odvolať, resp. podať opravný prostriedok podľa III. hlavy 5. časti O. s. p. Ak teda návrh (opravný prostriedok) proti rozhodnutiu správneho orgánu podľa III. hlavy 5. časti O. s. p. bol v súlade so zákonom podaný včas, (ako to bolo aj v predmetnej trestnej veci), predmetné správne rozhodnutie nadobudne právoplatnosť až právoplatnosťou rozhodnutia súdu vo veci. Inak povedané, do právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci v zmysle ustanovení III. hlavy 5. časti O. s. p. je napadnuté správne rozhodnutie príslušného správneho orgánu neprávoplatné.

Podstatnou otázkou v predmetnej trestnej veci je aj vykonateľnosť správnych rozhodnutí napadnutých podľa III. hlavy 5. časti O. s. p. Zo základných právnych princípov vyplýva, že vykonateľným je rozhodnutie, proti ktorému nemožno podať opravný prostriedok, alebo ak opravný prostriedok nemá odkladný účinok v prípade tzv. predbežnej vykonateľnosti rozhodnutia. Argumentum a contrario teda platí, že rozhodnutie, proti ktorému možno podať opravný prostriedok a podaný opravný prostriedok má odkladný účinok, je nevykonateľné. Pritom všeobecne platí, že riadne podaný opravný prostriedok odkladný účinok má, resp. v zmysle uvedeného všeobecne platí, že vykonateľnosť rozhodnutia je spojená až s jeho právoplatnosťou (podľa § 52 ods. 2 Správneho poriadku je rozhodnutie vykonateľné, ak sa proti nemu nemožno odvolať, alebo ak odvolanie nemá odkladný účinok). Odkladný účinok je vylúčený len vtedy, ak osobitný zákon výslovne vylúčil odkladný účinok podaného opravného prostriedku, alebo ak bol odkladný účinok podaného opravného prostriedku priamo a výslovne napadnutým neprávoplatným rozhodnutím príslušného orgánu aplikácie práva odňatý.

Vyššie uvedené vyplýva aj z ustanovení III. hlavy 5. časti O. s. p., ktorá sa otázkou vykonateľnosti rozhodnutí napadnutých podľa tejto hlavy zaoberá v ustanovení § 250n O. s. p., podľa ktorého, ak to povaha veci nevyklučuje, môže ten, kto podáva opravný prostriedok navrhnúť, aby bola odložená vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia. Z uvedeného záveru vyplýva, že odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia prichádza do úvahy len vtedy, ak to povaha veci nevyklučuje. Povaha veci odklad vykonateľnosti logicky vylučuje v prípade, ak opravný prostriedok proti napadnutému rozhodnutiu má odkladný účinok (teda odkladný účinok nebol osobitným predpisom ani rozhodnutím správneho orgánu odňatý), ktorým sa oddialila vykonateľnosť neprávoplatného napadnutého rozhodnutia správneho orgánu. Zjednodušene teda možno konštatovať, že ustanovenie § 250n O. s. p. sa vzťahuje výlučne na prípady predbežne vykonateľných rozhodnutí správnych orgánov.

Ustanovenie § 250n O. s. p. je zároveň odkazovacou normou, ktorá odkazuje na obdobné použitie ustanovenia § 250c ods. 2 O. s. p. Pritom porovnanie oboch týchto ustanovení má význam z hľadiska podpory prezentovaných záverov.

Ustanovenie § 250c ods. 1 O. s. p., ktoré je súčasťou II. hlavy 5. časti O. s. p., podľa ktorej sa preskúmavajú právoplatné rozhodnutia správnych orgánov výslovne stanovuje, že žaloba podľa II. hlavy 5. časti O. s. p. nemá odkladný účinok na vykonateľnosť rozhodnutia, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje niečo iné, čím je jasne deklarovaná vykonateľnosť správnych rozhodnutí napadnutých podľa II. hlavy 5. časti O. s. p.

V porovnaní s ustanoveniami III. hlavy 5. časti O. s. p. vylúčenie odkladného účinku opravného prostriedku nenachádzame, z čoho vyplýva, že podaný opravný prostriedok (§ 250m O. s. p.) odkladný účinok má a správne rozhodnutie napadnuté podľa III. hlavy 5. časti O. s. p. je nevykonateľné.

Obmedzenie poskytovať právne služby podľa Zákona o advokácii (§ 9 ods. 1 Zákona o advokácii) je bezpochyby viazaná na právoplatné a vykonateľné rozhodnutie Slovenskej advokátskej komory o pozastavení výkonu advokácie, nakoľko len právoplatné a vykonateľné rozhodnutie správneho orgánu môže založiť právo alebo uložiť povinnosť, v tomto prípade zakázať poskytovať právne služby podľa Zákona o advokácii. Samozrejme základným predpokladom je skutočnosť, že takéto rozhodnutie SAK

je v súlade so zákonom napadnuté návrhom, resp. opravným prostriedkom podľa III. hlavy 5. časti O. s. p. (ako to bolo bezpochyby aj v tomto prípade).

Zhrnúc ďalej z vyššie uvedeného vyplýva, že podľa tejto hlavy napadnuté rozhodnutie správneho orgánu - statusové rozhodnutie SAK nie je právoplatné, keďže podstatou tejto hlavy je preskúmavanie neprávoplatných rozhodnutí správnych orgánov. Zároveň keďže proti statusovému rozhodnutiu SAK bol podaný opravný prostriedok (návrh v zmysle III. hlavy 5. časti O. s. p.) a osobitný predpis, teda Zákon o advokácii, ani konajúci správny orgán nevytlúčil odkladný účinok podaného opravného prostriedku, má sa za to, že opravný prostriedok v zmysle § 250m ods. 1 O. s. p. proti napadnutému správne rozhodnutiu odkladný účinok má a teda takéto rozhodnutie SAK nemohlo byť ani vykonateľné. Logickým je tak aj podľa názoru krajského súdu záver, že statusové rozhodnutie SAK o pozastavení výkonu advokácie, ktoré bolo v súlade so zákonom napadnuté návrhom, resp. opravným prostriedkom podľa III. hlavy 5. časti O. s. p. je až do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci neprávoplatné a nevykonateľné.

V predmetnej trestnej veci tak dospel krajský súd k záveru, že neboli naplnené pojmové znaky trestného činu neoprávneného podnikania podľa § 251 Tr. zák. a to predovšetkým z toho dôvodu, že neexistuje, resp. neexistovalo právne záväzné a teda právoplatné a vykonateľné správne rozhodnutie, ktoré by zakazovalo vykonávať príslušné podnikanie podľa osobitného predpisu, teda Zákona o advokácii. Absentujúci prvok protiprávnosti tak viedol aj krajský súd k záveru o správnom a zákonnosti zastavenia trestného stíhania z dôvodu, že žalovaný skutok nie je trestným činom.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti tak neobstojí názor prokurátora vyjadrený v podanej obžalobe, resp. jeho nesúhlas s názorom, že návrh obvinenej na zrušenie rozhodnutia SAK o pozastavení funkcie advokátky je odvolaním proti neprávoplatnému rozhodnutiu správneho orgánu a že sa teda nestotožňuje s úvahami a judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo vzťahu k tejto problematike.

Z hľadiska posudzovania trestnosti konania obvinenej krajský súd podotýka, že aj v prípade nestotožnenia sa s vyššie prezentovanými názormi o právoplatnosti a vykonateľnosti statusových rozhodnutí SAK, nebola za žiadnych okolností naplnená subjektívna stránka jej konania. Obvinená sa riadila relevantným právnym názorom založeným na logickej právnej argumentácii, vychádzajúcej jednak z príslušných právnych predpisov a jednak zo súdnej praxe, predovšetkým z rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu SR, čo bezpochyby vylučuje akýkoľvek prvok svojvoľného výkladu v názore prezentovanom obvinenou. To zároveň vylučuje úmysel, či už priamy alebo nepriamy ako obligatórny znak žalovaného trestného činu a tým aj trestnosť jej konania.

Pokiaľ ide o skutočnosť, že sťažnosť podal v zákonnej lehote prokurátor Okresnej prokuratúry Spišská Nová Ves po tom, ako bola vec rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach delegovaná Okresnému súdu v Rožňave, dospel krajský súd k záveru, že nejde o pochybenie, ktoré by malo vplyv na samotné rozhodnutie v merite veci. Okresný prokurátor v Spišskej Novej Vsi podal sťažnosť po tom, ako mu bolo doručené rozhodnutie, ktoré je predmetom tohto konania Okresným súdom v Rožňave s tým, že prokurátor v Spišskej Novej Vsi vec nepostúpil obratom Okresnej prokuratúre v Rožňave, ale sám so znalosťou veci ako prokurátor, ktorý podal obžalobu, v zákonných lehotách napadol uznesenie okresného súdu sťažnosťou, ktorú zároveň adekvátne odôvodnil. Preto krajský súd nepovažoval takto podanú sťažnosť za sťažnosť podanú neoprávnenou osobou. Navyše zrušovanie rozhodnutia len z tohto dôvodu bez vplyvu na rozhodnutie v merite veci, by bolo zbytočným aj z hľadiska hospodárnosti konania a aj v neprospech obvinenej.

To boli dôvody, pre ktoré krajský súd rozhodol v zmysle výroku tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.